

کتاب اول

زنو، بانو

...

نقطه نه؛ علامت سؤال

بن بست هاگهی ساخته خیال ماست

عوامل تزلزل بنیان خانواده
و راه های پیشگیری از آن

...

سبک زندگی، انتخاب نادرست همسر،
دخالت خانواده ها، ضعف اقتصادی، اعتیاد

...

کرم از نگاهت می‌بارید.
سخاوت، هستی‌اش را وام‌دار دست تو بود.
هر بار نفس کشیدنت،
ترجمان تازه‌تری بود از مهربانی.
در صورتت، هم جبروت علی علیه السلام را می‌شد به تماشا ایستاد
و هم ملکوت فاطمه علیها السلام را.
و کاش کسی برای من حل می‌کرد این معما را:
این همه کرم و سخاوت و مهربانی،
چرا نرم نکرد دل همسرت را؟

سردار صفین، امام امام حسین علیه السلام
پیشوای کرامت، حسن بن علی بن ابی طالب علیه السلام

تقدیم به

فهرست از نوباتو/ کتاب اول

- ۱۵ مقدمه
- ۱۹ درآمد
- ۱۹ چرا باید درباره طلاق حرف زد؟

بخش اول

هتک و ترک زندگی با سبک زندگی (طلاق و سبک زندگی)

بخش دوم

انتخاب های انتحاری (طلاق و انتخاب نادرست همسر)

- ۴۰ الف) انتخاب های احساسی
- ۴۴ ب) تفسیر غیر دینی کفویت
- ۴۴ ۱. کفویت در قیافه
- ۴۸ ۲. تناسب اقتصادی میان خانواده ها
- ۴۸ ۳. حساسیت بیش از اندازه روی شغل پدر
- ۴۹ ۴. شغل ثابت داشتن پسر
- ۵۰ ۵. تناسب تحصیلی
- ۵۰ ۶. وسواس در سلامت جسمانی

پرسش های شما

- ۵۵ نقش ازدواج های اجباری در طلاق
- ۵۵ این، آری، این، هرگز
- ۵۶ مشکلات «این هرگز» ی ها

• ۵۷	• آمار طلاق و ازدواج های اجباری
• ۵۸	• چند جمله یاپدر و مادرها
• ۶۳	• ازدواج و فرار از خانواده
• ۶۳	• از چاله در آمدن و به چاه افتادن
• ۶۴	• سختی با والدین
• ۶۷	• مداخله در ازدواج به جای مداخله در طلاق
• ۶۷	• درست ازدواج کردن لازمه درست زندگی کردن
• ۷۱	• اصلاً شناخت ممکن هست؟
• ۷۱	• شناخت عمومی و شناخت خصوصی
• ۷۳	• نکاتی که باید در عقد محرمیت مراعات کرد
• ۷۵	• صداقت، راه کوتاه شناختن و شناساندن
• ۷۷	• عقد موقت برای شناخت بیشتر؟
• ۷۷	• توجه به آمار و تبعات طلاق
• ۸۱	• عدم تناسب این راه کار با فرهنگ جامعه
• ۸۲	• عقد محرمیت و برانگیخته شدن احساسات
• ۸۲	• عدم جسارت برای جدا شدن در دوران نامزدی
• ۸۵	• باید زن زشت بگیریم؟
• ۸۵	• در نظر گرفتن قیافه یا محوریت آن؟
• ۸۵	• محوریت قیافه یا در نظر گرفتن برآیند شخصیت؟
• ۸۹	• آفت مقایسه برای کسانی که قیافه همسرشان معمولی است
• ۸۹	• زیبایی تکراری می شود
• ۹۰	• تذکری به خانم ها
• ۹۱	• تذکری به آقایان
• ۹۳	• با ملاک های ظاهری چه باید کرد؟
• ۹۳	• با معیار های اشتباه چه کنیم؟
• ۹۴	• وظیفه خانواده ها در برابر این معیارها
• ۹۷	• چگونه تحقیق کنیم؟
• ۹۷	• شیوه پرسش
• ۹۸	• میدان تحقیق
• ۸۹	• ۱. همسایه ها
• ۹۸	• ۲. رفقا
• ۹۸	• ۳. معلمان و اساتدان
• ۹۸	• ۴. مدیریت مدرسه و دانشگاه
• ۹۹	• ۵. هم اتافی
• ۹۹	• ۶. همکار
• ۹۹	• ج) فرد تحقیق کننده

- ۹۹ (۵) زمان تحقیق
- ۱۰۱ با مشکل تظاهر چه باید کرد؟
- ۱۰۱ «شناخت صد در صد» خرمای بر نخیل است
- ۱۰۲ تحقیق از اعضای خانواده را جدی بگیریم
- ۱۰۳ آیا اگر مشروب هم می خورم، بگویم؟
- ۱۰۵ یا سرزنش های پس از گفتن حقیقت چه باید کرد؟
- ۱۰۵ فرصت انتخاب واقع بینانه
- ۱۰۶ تفاوت در حساسیت ها
- ۱۰۷ زمان مطرح کردن
- ۱۰۹ صداقت و پاسخ منفی شنیدن
- ۱۱۱ آیا تن دادن به ازدواج خیابانی و طلاق گرفتن، بهتر از ازدواج نکردن نیست؟
- ۱۱۱ استدلال منطقی یا اعتراض به وضع موجود؟
- ۱۱۲ قضاوت صحیح در باره ازدواج های خیابانی
- ۱۱۳ بهترین راه، کنار گذاشتن سخت گیری است
- ۱۱۵ دوست بودیم، ازدواج کردیم الآن هم موفقیم
- ۱۱۷ ازدواج سنتی کردم و شکست خوردم
- ۱۱۹ روابط دختر و پسر در روان شناسی غربی و تربیت دینی
- ۱۲۵ دلهره ازدواج
- ۱۲۵ دلهره خوب، دلهره بد
- ۱۲۶ راه رهایی از ترس
- ۱۲۷ بالآخره ازدواج را آسان بگیریم یا سخت؟
- ۱۳۱ نگاه بد مردم به مشاوره قبل از ازدواج
- ۱۳۱ پاک کردن صورت مسئله، ممنوع
- ۱۳۲ فرهنگ سازی یا داریت
- ۱۳۲ مشورت یا مشاوره رسمی
- ۱۳۲ اجباری شدن مشاوره قبل از ازدواج
- ۱۳۵ مشاوره و افزایش آمار طلاق
- ۱۳۵ نگاه غربی به طلاق
- ۱۳۷ نگاه دینی به طلاق
- ۱۴۱ عدم واقع گرایی در ازدواج
- ۱۴۵ احساس شکست از ازدواج زود هنگام
- ۱۴۵ اوضاع خانه و جامعه ای که درس برای زن، همه چیز است
- ۱۴۷ دیدن نداشته ها و ندیدن داشته ها
- ۱۴۹ رابطه شکست و پیروزی با داشته ها و نداشته ها
- ۱۵۲ نداشته هایی که برای خودشان داشته هایی هستند
- ۱۵۵ تأخیر ازدواج فرزند به جهت کوچک شمردن او

- ۱۵۵ یک اشتباه بزرگ
- ۱۵۶ پتک خطرناک تحفیر
- ۱۵۹ ازدواج به امید تغییر
- ۱۵۹ امید به تغییر، پایه‌ای متزلزل
- ۱۶۰ تلاش برای باقی ماندن خوبی‌ها
- ۱۶۳ طلاق و فساد عامل عدم رغبت به ازدواج
- ۱۶۳ طلاق و فساد دوله یک قیچی
- ۱۶۴ بالا رفتن سن ازدواج و تیزتر شدن این قیچی
- ۱۶۵ نوکل چیست؟

بخش سوم

دلالت و دل‌سوزی؛ دخالت و زندگی‌سوزی (طلاق و دخالت خانواده‌ها)

- ۱۷۲ نحوه تذکر دادن
- ۱۷۴ فرق دخالت و مشورت
- پرسش‌های شما
- ۱۷۹ اصرار خانواده به طلاق
- ۱۸۳ آیا این مباحث هجمه به جایگاه پدر و مادر نیست؟
- ۱۸۳ احترام به والدین، خط قرمز دین
- ۱۸۴ نقش دخالت نکردن در حفظ جایگاه والدین
- ۱۸۹ بچه‌ها در برابر دخالت والدین چگونه برخورد کنند؟
- ۱۸۹ غرور، پرتگاه زندگی
- ۱۹۰ طرز برخورد با حرف‌های درست و نادرست والدین
- ۱۹۲ دخالت و امتحان محبت
- ۱۹۵ نکند نقش پررنگ مادر شوهر در تربیت عروس را فراموش کرده‌اید؟
- ۱۹۵ الگو گرفتن، وظیفه کوچک‌ترها، مهربانی، وظیفه بزرگ‌ترها
- ۱۹۶ تربیت عملی یا تربیت گفتاری؟
- ۱۹۹ دلیل دخالت بیشتر مادر شوهر
- ۲۰۱ آیا به جوان‌ها راه بیرون کردن خانواده شوهر از زندگی را نشان می‌دهید؟
- ۲۰۱ امکان سوء استفاده از هر سخنی
- ۲۰۱ جانبداری غیر منطقی؟!؟
- ۲۰۲ قضاوت منصفانه
- ۲۰۲ قانون بین المللی اخلاق
- ۲۰۵ آیا والدین را باید برهمسرتزجیح داد؟
- ۲۰۵ چرا «یا این یا آن»؟
- ۲۰۶ پرهیز از حرف‌های عوامانه

- ۲۰۶ خودمان عامل تقابل میان خودمان و خانواده همسرناشیم
- ۲۰۹ شما دخالت‌های مذهبی را هم نمی‌کنید؟
- ۲۰۹ چرا فرزندان همسری با فرهنگ متفاوت انتخاب کرد؟
- ۲۱۱ قضاوت دربارهٔ برخوردهای چکشی چه باید کرد؟
- ۲۱۵ امر به معروف چه می‌شود؟
- ۲۱۵ جایگاه احتمال تاثیر در امر به معروف و نهی از منکر
- ۲۱۶ نقش دوستی در تأثیرگذاری امر به معروف و نهی از منکر
- ۲۱۸ دعوت با رفتار
- ۲۱۹ نقش پاکی ما از گناه در تأثیرگذاری روی دیگران
- ۲۲۱ آیا با گناهکار هم باید خوش رفتار بود؟
- ۲۲۱ نسبت رفتار خوش با تشویق به گناه
- ۲۲۳ محوریت با اصلاح
- ۲۲۵ شما از بی حجاب‌ها دفاع می‌کنید
- ۲۲۵ پرهیز از نگاه‌های سطحی
- ۲۲۷ پرهیز از قضاوت‌های نادرست
- ۲۲۹ آیا رفاقت با فرزندان باعث از بین رفتن احترام نمی‌شود؟
- ۲۲۹ کار قدیمی‌ها، درست یا نادرست؟
- ۲۳۰ حفظ احترام با رابطه عاطفی

بخش چهارم

فقر و ستون فقرات زندگی (ضعف اقتصادی و طلاق)

- ۲۳۶ اقتصاد، نیازهای کاذب و تزلزل

پرسش‌های شما

- ۲۴۱ دیگر عوام فریبی بی‌است!
- ۲۴۱ مشکلات اقتصادی قابل انکار نیست
- ۲۴۲ تغییر نگاه به دنیا یا بالا رفتن سطح اقتصادی
- ۲۴۳ ما دعوت به فقر نمی‌کنیم
- ۲۴۷ چشم و هم چشمی
- ۲۴۷ چشم و هم چشمی چیست؟
- ۲۴۷ چرا چشم و هم چشمی؟
- ۲۴۸ الف) ناشکری و مقایسه با بالاثیر
- ۲۴۸ ب) تعریف نادرست از عزت
- ۲۵۱ ج) حسادت
- ۲۵۱ د) کوچک بودن شخصیت

- ۲۵۲ هم‌تربیت خانوادگی
- ۲۵۲ وا تغییر دیدگاه
- ۲۵۳ زا فراموش کردن هدف خلقت
- ۲۵۴ تذکری به نروتمندان
- ۲۵۵ تأثیر تربیت بر ناتوانی در برابر مشکلات اقتصادی
- ۲۵۵ نگاه اشتباه ما به سختی
- ۲۵۶ نگاه اشتباه ما به خدمت
- ۲۵۸ اشتباه در روش کمک کردن
- ۲۵۹ آیا دیروز و امروز قابل مقایسه است؟
- ۲۵۹ مقایسهٔ سبک زندگی امروز و دیروز
- ۲۶۰ پتک تغییر زمانه
- ۲۶۱ نگاه صحیح به فقر و فقیر
- ۲۶۲ مقصود از حل ریشه‌ای
- ۲۶۳ بحث ماز تحلیل اقتصاد کشور نیست
- ۲۶۳ زندگی صوفیانه ممنوع
- ۲۶۵ شما قبول ندارید که خلأهای دیگر زندگی را با پول می‌شود پر کرد؟
- ۲۶۹ الگوسازی، لازمه تغییر دیدگاه مردم
- ۲۶۹ تربیت الگویی، روش تربیت دینی
- ۲۷۰ خودمان الگو شویم

بخش پنجم

زندگی روی پایه‌های دود (اعتیاد و طلاق)

- ۲۷۳ نگاهی کلی به اعتیاد در کشور
- ۲۷۴ تأثیر اعتیاد در زندگی
- ۲۷۶ سخت بودن زندگی با یک فرد معتاد
- ۲۷۷ مصاحبه با آقا مصطفی معتادی که پس از بیست سال ترک کرد

پرسش‌های شما

- ۲۹۵ استثنا قابل تعمیم نیست
- ۲۹۵ برخورد اشتباه با شکست‌ها و پیروزی‌ها
- ۲۹۷ راه درست چیست؟
- ۲۹۹ مگر اعتیاد بیماری است؟
- ۲۹۹ اعتیاد، جرم یا بیماری؟
- ۳۰۰ معتاد علاقه به ترک دارد، اراده‌اش را ندارد
- ۳۰۳ چرا تحمّل اعتیاد را به خانواده‌ها آموزش می‌دهید؟
- ۳۰۷ چرا خانواده‌ها را با حرف‌های احساسی تحریک می‌کنید؟

- ۳۰۷ کدام منطق، کدام احساس؟
- ۳۰۹ زن پس از طلاق چه کند؟
- ۳۱۰ همه را با یک چشم نگاه نکنید
- ۳۱۰ تشویق به اعتیاد؟
- ۳۱۳ کدام عقل سلیم فدا شدن یک خانواده به پای یک معتاد را می‌پذیرد؟
- ۳۱۳ تغییر نوع نگاه به نجات معتاد
- ۳۱۵ چرا برگشت به اعتیاد؟
- ۳۱۷ چرا این قدر بحث؟ مگر چند درصد از جامعه معتادند؟
- ۳۱۷ دقت بیشتر در آمار
- ۳۱۸ عزم ملی و حل معضل اعتیاد
- ۳۲۱ منابع

کتاب دوم

رزق، باتو

...

نقطه ویرگول کمی مکتب

بن بست‌ها گاهی ساخته خیال ماست

عوامل تزلزل بنیان خانواده
و راه‌های پیشگیری از آن

...

کم‌رنگ شدن ارزش‌های اخلاقی:

گذشت، مدارا، تواضع، تفکر، رازداری، مسئولیت‌پذیری

...

قندیل های جود تو
از آسمان، آویزان.

نور این قندیل ها، نه تنها زمین زیر پایمان را
و نه تنها آسمان بالای سرمان را
که همه هستی را روشن کرده.
یک گوشه از یک شعاع از نور قندیل جود تو
لحظه ای تابید به خورشید
و خورشید، منبع نور زمین شد
و خودش سرچشمه نور ما،
کسی هست به من بگوید:
چرا جود تو روشن نکرد
وجود سیاه همسرت را؟

پیشوای جود و سخا

امام جواد، محمد بن علی بن موسی الرضا علیه السلام

تقدیم به

فهرست از نوباتو/کتاب دوم

۱۷ • مقدمه

ارزش‌آؤل

بگذارو بگذر (گذشت)

۲۸ • ارتباط میان تربیت نشدن و کم‌رنگ شدن ارزش‌های اخلاقی

پرسش‌های شما

۳۵ • عکس حرف‌هایی که شما می‌گویید در جامعه وجود دارد

۳۹ • چگونه روحیه گذشت، پیدا کنیم؟

۳۹ • تفکر

۴۵ • تصمیم‌گیری در هنگام عصبانیت، ممنوع

۴۵ • عذرخواهی به جهت عدم گذشت

۴۷ • شما در آسمان‌ها سیر می‌کنید

۴۷ • دو مقصد برای وظایف بندگی

۴۹ • تعدیل توقع

۵۱ • سوء استفاده از گذشت

۵۳ • خط قرمز گذشت، کجاست؟

۵۳ • گذشت در برابر ظلم

۵۵ • چه قدر دوست داریم خدا از ما بگذرد؟

۵۶ • اصل با گذشت است

۵۸ • گذشت اشتباهی، بهتر از انتقام است

۵۸ • گذشت در محیط خانواده

۶۰ • می‌خواهی زندگی کنی یا نه؟

- ۶۰ خط فرمزی که نمی‌توان از آن چشم پوشید
- ۶۳ آیا در صورت آسیب رسیدن به سلامت جسمانی هم باید گذشت کرد؟
- ۶۷ وقتی همسر من به مادرم فحش می‌دهد، باز هم باید گذشت کنم؟
- ۶۹ از خیانت همسر هم باید گذشت؟
- ۶۹ مقصود از حیانت
- ۶۹ گذشت و تطهیر؟
- ۷۰ تقصیر ما یا او؟
- ۷۱ و سوسه‌های شیطان
- ۷۱ حد بخشش خدا
- ۷۲ حد گذشت در حیانت
- ۷۳ مگر گشتن زن در حال حیانت جایز نیست؟
- ۷۳ توبه کند، خدا می‌بخشد
- ۷۶ سیره اهل بیت علیهم‌السلام در این موارد
- ۸۱ آیا با گذشت عزت انسان از میان نمی‌رود؟
- ۸۵ آیا بدون این که اشتباه طرف مقابل را توضیح بدهیم، گذشت کنیم؟
- ۸۵ الف) کی بگوییم؟
- ۸۵ ب) چگونه بگوییم؟
- ۸۶ ج) تا چه اندازه بگوییم؟

ارزش دوم

بِسَازِ وَ نَسُوْزِ (مدارا)

- ۹۴ آثار رفیق و مدارا
- ۹۴ الف) مشمول لطف خدا
- ۹۴ ب) گشوده شدن باب خیرات و برکات
- ۹۵ ج) آسان شدن کارها
- ۹۵ د) تدوام همراهی دیگران
- ۹۶ هـ) عامل جلب محبت
- ۹۸ ف) در دادن مدارای همسر باشیم

پرسش‌های شما

- ۱۰۱ تا کی باید مدارا کرد؟
- ۱۰۱ دین
- ۱۰۲ ظرفیت
- ۱۰۳ در نظر گرفتن شرایط
- ۱۰۳ شایستگی
- ۱۰۵ نمی‌توانم مدارا کنم. چه کار کنم؟

- ۱۰۵ بالا بردن انگیزه، قبل از بالا بردن ظرفیت
- ۱۰۶ برای استفاده از ظرفیت موجود چه باید کرد؟
- ۱۰۹ مدارا و لطفه روحی
- ۱۱۳ یعنی به طرف مقابل نگوییم که از او ناراحتیم؟
- ۱۱۳ ابراز ناراحتی مفید و مضر
- ۱۱۴ شرط مفید بودن ابراز ناراحتی
- ۱۱۴ ابراز ناراحتی همراه با بیان خوبی‌ها
- ۱۱۵ نوشتن به جای گفتن
- ۱۱۷ مدارا با دیگران، زمینه‌ساز استفاده‌ی بهتر است. قبول دارید؟
- ۱۱۷ امکان سوء استفاده
- ۱۲۱ حقیقت انسان
- ۱۲۲ شخصیت و جایگاه اجتماعی
- ۱۲۷ مگر نباید مدارا دو طرفه باشد؟
- ۱۲۹ با مادر شوهر بد اخلاق هم باید مدارا کرد؟
- ۱۲۹ هنر مدارا
- ۱۲۹ مداراهای لازم
- ۱۳۰ همه عیب‌ها نشان از بدی صاحبشان ندارند
- ۱۳۰ توجه به رفتارهای خودتان
- ۱۳۱ شمار زمینه‌ساز نشوید
- ۱۳۱ مدارا، فراتر از تحمل کردن
- ۱۳۳ من با همسر مدارا می‌کنم اما بچه‌ها را چه کار کنم؟
- ۱۳۳ اوج هنر مدارا
- ۱۳۳ تقویت رابطه عاطفی با فرزندان و تقویت معنویت در آنها

ارزش سوم

پایین بینا و والا شو (تواضع)

- ۱۳۷ تکبر چیست؟
- ۱۳۸ تعریف تواضع
- ۱۴۰ برخی از مصادیق تواضع در سیره اهل بیت علیهم‌السلام
- ۱۴۲ آثار تکبر در زندگی مشترک
- ۱۴۲ لطف، نفس محوری
- ۱۴۲ ب) تمرینش نبودن تلاش‌ها برای حل اختلاف‌ها
- ۱۴۴ ج) از بین رفتن رابطه عاطفی
- ۱۴۴ د) عدم تحمل برخوردهای دیگران
- ۱۴۵ ه) بالا بودن توقع

۱۴۵ • آثار تواضع

- ۱۴۵ الف، اهمیت یافتن دیگران
- ۱۴۶ ب) حق پذیری
- ۱۴۶ ج) محبوبیت
- ۱۴۶ د) تحضل بر خوردنهای دیگران
- ۱۴۷ ه) پایین آمدن توقع

پرسش های شما

- ۱۵۱ • آیا تواضع اقتدار انسان را از میان نمی برد؟
- ۱۵۱ • اقتدار خشونتی
- ۱۵۲ • شرایط اقتدار مفید
- ۱۵۷ • مگر نمی گویند تکبر در برابر متکبر، خوب است؟
- ۱۵۷ • بر قرض پذیرش روایت
- ۱۵۸ • سیره اهل بیت علیهم السلام؟
- ۱۵۸ • این روایت، مستند نیست
- ۱۶۰ • تکبر در برابر تکبر، چه می کند با زندگی؟
- ۱۶۳ • تکبر و علم
- ۱۶۳ • عالم حقیقی
- ۱۶۵ • عالم بی عمل
- ۱۶۸ • بانوامین، الگوی زن دانشمند مسلمان
- ۱۷۱ • تواضع، آدم را ذلیل می کند. آیا ما حق ذلیل کردن خودمان را داریم؟
- ۱۷۱ • تفاوت عزت در نگاه ما و نگاه اهل بیت علیهم السلام؟
- ۱۷۲ • چه چیزهایی عزت را از میان می برد؟
- ۱۷۲ • الف) درخواست از مردم
- ۱۷۳ • ب) تن دادن به کارهایی که در توان انسان نیست
- ۱۷۳ • ج) انجام دادن کاری که عذرخواهی در پی دارد
- ۱۷۳ • د) ادا نکردن حقوق
- ۱۷۴ • ه) دروغ و ترس از راست گویی
- ۱۷۴ • و) ظلم
- ۱۷۵ • ز) طمع و حرص به دنیا
- ۱۷۵ • ح) اهانت به مردم
- ۱۷۷ • تحقیر در صورت تواضع
- ۱۷۷ • مگر تحقیر کردن مساوی با تحقیر شدن است؟
- ۱۷۷ • تکبر نورزیدن، لازمه تحقیر نشدن
- ۱۷۹ • تواضع مساوی با سکوت نیست
- ۱۸۱ • چه طور می شود با تواضع به بهترین ها فکر کرد؟

- ۱۸۵ چگونه می‌شود با تواضع احساس خوش بختی کرد؟
- ۱۸۵ تغییر مبنایی دروازه‌های کلیدی
- ۱۸۶ خوش بختی در قرآن
- ۱۸۹ مگر در روایات تکبر زنانه ستوده نشده؟
- ۱۹۱ راه‌کارهایی از تکبر
- ۱۹۱ تعریف برتری
- ۱۹۲ حقیقت تکبر
- ۱۹۳ الف، ریشهٔ بدی‌ها
- ۱۹۳ ب؛ از بین برندهٔ کارهای دیگر
- ۱۹۴ ج؛ نشانهٔ کم بودن عقل
- ۱۹۴ د؛ نشانهٔ یک حقارت درونی
- ۱۹۵ هر محروم‌کننده از بهشت
- ۱۹۶ قیاس واقعی
- ۱۹۹ ندانسته‌های مردم از ما
- ۱۹۹ جوجه را آخر بایز می‌شمارند
- ۱۹۹ متواضعانه رفتار کنید
- ۲۰۱ به فرمودهٔ قرآن دانای نادان برابر نیستند
- ۲۰۱ اصل و تفسیر آیه
- ۲۰۳ عالمان جهنمی
- ۲۰۷ تکبر و سِنَد بودن!

ارزش چهارم

واقعیت را ببین و حقیقت را پیداکن (تفکر)

- ۲۲۱ آثار اهل فکر شدن و تبعات اهل خیال شدن
- ۲۲۱ الف؛ استفاده از تمام فرصت‌ها
- ۲۲۲ ب؛ اختلاف اهل خیال با هم
- ۲۲۴ ج؛ افسردگی اهل خیال

پرسش‌های شما

- ۲۳۱ برای اهل فکر شدن، چه کنیم؟
- ۲۳۱ آنس با قرآن و تدبیر در معانی آن
- ۲۳۴ آنس با روایات و دقت در معانی آنها
- ۲۳۵ آنس با سیرهٔ اهل بیت (ع) و بزرگان
- ۲۳۶ تمرین
- ۲۳۶ گفتگوهای دوستانه و خانوادگی
- ۲۳۷ فکر کردن روی مرگ

- ۲۳۹ سخنی زندگی اهل فکر
- ۲۳۹ سخنی، ناگزیر است. مانوع سخنی را انتخاب می‌کنیم
- ۲۴۱ اهداف بلند اهل فکر سخنی‌ها را آسان می‌کند
- ۲۴۲ کدام انسان رشد یافته، سخنی نکشیده؟
- ۲۴۲ اهل فکر، عامل هدایت اهل خیال
- ۲۴۳ برای تحمل این سخنی‌ها چه باید کرد؟
- ۲۴۴ مخالفت با چه کسی؟
- ۲۴۷ نگران رشد معنوی همسرم باشم یا نه؟
- ۲۴۷ ملاک توقع معنوی
- ۲۴۸ شکر نعمت
- ۲۴۸ نکات لازم در همراه کردن همسر
- ۲۴۹ نکات لازم در پیچه‌دار شدن
- ۲۵۱ فرق گذاشتن میان معنویت حقیقی و خیالی
- ۲۵۱ سلبقه‌ای تفسیر کردن دین، ممنوع
- ۲۵۷ راه استفاده مفید از خیال
- ۲۵۷ خیال، سرباز عقل
- ۲۵۹ هر چه ساخته بودم، خراب شد
- ۲۵۹ خیالی به نام «یأس»
- ۲۶۳ سوء ظن و خیال
- ۲۶۳ سوء ظن، یعنی احترام به خیال
- ۲۶۴ مشاور، کمک‌کار خیال یا پاور تفکر؟
- ۲۶۵ معنویت‌های خیالی و کلاس‌های اخلاق
- ۲۶۵ معنویت‌های خیالی تبشیرای به بنیان خانواده
- ۲۶۶ جهل ما به معارف راز رونق این گونه کلاس‌ها
- ۲۶۷ خانواده، راه رشد معنوی
- ۲۶۹ ریشه گرایش به این کلاس‌ها
- ۲۶۹ الف؛ ناآگاهی
- ۲۶۹ ب؛ عطش عرفان و معنویت
- ۲۶۹ ج؛ تصورات اشتباه
- ۲۶۹ ۱. سخنی‌سیر و سلوک
- ۲۶۹ ۲. سیرالی‌الله با انجام دادن کارهای غیر عادی
- ۲۷۰ ۳. غیر عادی شدن انسان با سیر و سلوک
- ۲۷۱ ۴. سیر و سلوک و استاد خصوصی
- ۲۷۳ در این کلاس‌ها حرف‌های خوب هم زده می‌شود
- ۲۷۵ رابطه قهر و خیال
- ۲۷۵ تغییر اولویت‌ها در زندگی‌های خیالی

- ۲۷۶ مواظب نقاب‌های شیطانی باشیم
- ۲۷۶ نقش ما در این انحراف
- ۲۷۹ آیا می‌شود با خیال زندگی خوب آرامش یافت؟
- ۲۷۹ فکر کردن به خوبی‌های همسر
- ۲۸۱ زندگی ایدئال چیست؟
- ۲۸۱ صرف خیال خوش داشتن، خوب نیست
- ۲۸۳ حَسَن ظن به خدا
- ۲۸۵ بی‌کاری و خیال‌پرداز شدن
- ۲۸۵ رابطه خیال و بی‌کاری
- ۲۸۷ سبک زندگی جدید و بی‌کاری
- ۲۸۹ رسانه و خیال
- ۲۸۹ «کاش محور» سازی یکی از کارهای اصلی رسانه‌ها

ارزش پنجم

شنیدنی و نشنیدنی (رازداری)

- ۲۹۷ **بُعداؤل: حتمالی حرف‌ها**
- ۳۰۰ سخن چینی و معنویت
- ۳۰۱ و فلیقه مادر برابر سخن چیتان
- ۳۰۲ **بُعد دوم: امانتداری راز**
- ۳۰۴ آسیب افشای اسرار به بنیان خانواده
- ۳۰۴ الف؛ کم‌رنگ شدن رابطه عاطفی
- ۳۰۴ ب؛ از میان رفتن اعتماد
- ۳۰۴ ج؛ احساس عدم امنیت
- ۳۰۶ از بین رفتن قابلیت برای درد دل کردن

پرسش‌های شما

- ۳۱۱ چگونه باید با همسری که رازدار نیست، برخورد کرد؟
- ۳۱۱ خودمان رازدار باشیم
- ۳۱۲ استفاده از سرمایه محبت
- ۳۱۳ حرف‌های دردسر ساز، ممنوع!
- ۳۱۳ عدم نمایش نقطه ضعف
- ۳۱۴ گفتگو درمانی
- ۳۱۴ استفاده از یک فرد دیگر
- ۳۱۵ تربیت با عمل
- ۳۱۷ رازمان را به چه کسی و در چه صورتی بگوییم؟
- ۳۱۷ درد دل یا مشاوره؟

- ۳۱۸ انتخاب کسی که واقعاً مشاور است
- ۳۱۸ مشاور امین آشنا یا ناآشنا؟
- ۳۱۸ متخصص، متعهد
- ۳۱۹ بیان راز به اندازه نیاز
- ۳۲۱ افشای راز، پس از طلاق درست است؟
- ۳۲۱ حرمت افشای راز
- ۳۲۱ بیان راز در تحقیق ازدواج
- ۳۲۵ با آدمی که پیش ما راز دیگران را افشا می کند، چگونه برخورد کنیم؟
- ۳۲۵ بیان زشتی کار
- ۳۲۵ نهمی عملی
- ۳۲۷ آیا فقط آقایان باید رازدار باشند؟
- ۳۲۷ امان از بی تقوایی!
- ۳۲۸ نبودن ماده گفتگو
- ۳۲۹ خود منجی پنداری
- ۳۳۱ یکی پنداری خود با دیگران
- ۳۳۳ پنهان کاری
- ۳۳۳ فرق رازداری و پنهان کاری
- ۳۳۵ پنهان کاری، ممنوع!
- ۳۳۷ افشای راز و شکستن غرور
- ۳۳۷ به فکر بعد از آشنی باشیم
- ۳۳۸ افشا شدن راز، آخر زندگی نیست
- ۳۴۱ رازداری و نیاز به درد دل
- ۳۴۱ دادخواهی و افشای راز
- ۳۴۲ آسانه تحمل و دفعه ها
- ۳۴۴ توحید و رامش
- ۳۴۴ مراقب گناه باشیم
- ۳۴۵ حالت رخوتی که این احادیث ایجاد می کند
- ۳۴۵ آرامش، لازمه اجرای راه کارها
- ۳۴۶ آرامشی که راه حل است
- ۳۴۹ چگونه «هر راست نشاید گفت» با مذمت پنهان کاری جمع می شود؟
- ۳۵۱ پنهان کاری های اجباری
- ۳۵۱ نگفتن هایی بهتر از گفتن
- ۳۵۲ گفتگو را فراموش نکنید
- ۳۵۲ چشاندن طعم کار خیر
- ۳۵۲ مقابله به مثل؟
- ۳۵۲ یک حکم فراموش شده

ارزش ششم

بارت را بردار و بالت را باز کن (مسئولیت پذیری)

- ۳۶۰ دلایل عدم احساس مسئولیت
- ۳۶۰ الف) عدم مسئولیت پذیری در برابر خدا
- ۳۶۱ ب) عدم آموزش به بچه ها
- ۳۶۱ ج) ندانستن مسئولیت ها
- ۳۶۲ د) ندانستن ارزش مسئولیت ها
- ۳۶۳ ه) بی توجهی به عواقب
- ۳۶۴ و) عدم برخورد مناسب با مسئولیت پذیرها
- ۳۶۴ ز) سبک زندگی فردمحور

پرسش های شما

- ۳۶۹ با زنی که اهل قرآن اما بی مسئولیت است، چه باید کرد؟
- ۳۶۹ لازمه های مسئولیت پذیری
- ۳۷۱ عبادت های شیطانی!
- ۳۷۲ معنای عبادت
- ۳۷۵ افراط و تفریط در کار خانه و بیرون
- ۳۷۵ وظیفه اصلی زن
- ۳۷۷ اولویت ها را فراموش نکنید
- ۳۷۸ خانواده، خط مقدم جبهه فرهنگی
- ۳۸۳ چه کنیم که مسئولیت پذیر شویم؟
- ۳۸۳ توجه به دلایل عدم مسئولیت پذیری
- ۳۸۴ چرا این قدر صریح؟
- ۳۸۵ یک سؤال در برابر خویش
- ۳۸۶ درخواست نذکر
- ۳۸۹ تعارض کارهای خانه با انجام مستحبات
- ۳۸۹ عبادت چیست؟
- ۳۹۰ بنده حال و بنده خدا
- ۳۹۰ حال ما و نگاه ما
- ۳۹۳ با مردمی که بیش از توان ما توقع دارند، چه باید کرد؟
- ۳۹۳ مادر برابر خدا پاسخ گوئیم
- ۳۹۳ مراقب عادت دادن مردم باشیم
- ۳۹۴ تعارف نداشته باشیم
- ۳۹۹ منابع

کتاب سوم

زنو، باتو

...

پرانتر باز پرانتر بسته

بن بست هاگهی ساخته خیال ماست

عوامل تزلزل بنیان خانواده
و راه های پیشگیری از آن

...

بی توجهی به اصول اخلاقی:

مراعات حجاب، مراقت از نگاه،

توجه به حدود ارتباط با نامحرم

...

چند صد سال
زمین را تحمل کردی برای خدا
و چه قدر طعنه شنیدی
از دشمنان خدا!
ده‌ها سال زیر بارش سنگ‌های تمسخر
در بیابان، کشتی ساختی
تا منجی بندگان خدا باشی.
هر کسی به تو پیوست،
از عذاب خدا رست
و من مانده‌ام چرا
جایی که حیوانات هم از کشتی نجات تو بهره بُردند
همسرت، غرق توفان عذاب شد؟

تقدیم به | ناخدای کشتی نجات، نوح عليه السلام شیخ الأنبیا

فهرست از نوباتو/کتاب سوم

- ۱۵ مقّمه
- ۱۹ درآمد

بخش اول

تیشه زبایی (حجاب)

- ۲۵ زن و مرد؛ حجاب
- ۲۹ مگر کسانی که به حجاب پای بند نیستند، زندگی عاشقانه ندارند؟
- ۲۹ عشق یا نمایش عاشقی؟
- ۳۰ خوب برای خوب، بد برای بد!
- ۳۱ نبعات اجتماعی بی حجابی
- ۳۲ سیر صعودی میل غریزه ها
- ۳۵ مقایسه خانواده های مقید و بی قید در خود غرب

پرسش های شما

- ۴۱ چادری ها هم معصوم نیستند
- ۴۳ تأثیر رفتار چادری ها بر حجاب زنان دیگر
- ۴۵ چرا با فروشندگان لباس های نامتعارف، برخورد نمی شود؟
- ۴۵ لزوم برخورد با مراکز توزیع
- ۴۵ طرح صحیح مسئله
- ۵۱ انتقاد به بحث مبارزه با فروشندگان لباس های نامناسب
- ۵۵ انتقاد به بحث ریشه یابی
- ۵۶ در لزوم برخورد های سلبی، تردیدی نیست
- ۵۶ تفکر نظامی و تفکر فرهنگی

- ۵۹ نیاز به قانون یا اجرای آن
- ۶۵ نقطه شروع ذائقه سازی کجاست؟
- ۶۵ مردم، نقطه آغازند
- ۶۸ برای ذائقه سازی چه باید کرد؟
- ۶۸ الف) آگاه سازی
- ۶۸ ب) چشاندن
- ۶۸ ج) آگوسازی
- ۷۱ عقل و ذهن مردم را درست کنید
- ۷۱ کار فرهنگی
- ۷۱ تسهیل دینداری
- ۷۵ کار را از مدرسه و کودکان آغاز کنید
- ۷۵ ناامیدی از نسل فعلی، ممتوع!
- ۷۸ مراقب این آسیب باشیم
- ۷۸ نگاه جزیره ای به دین
- ۸۱ چرا زبی حجاب ها دفاع می کنید؟
- ۸۱ تحلیل دقیق شخصیت
- ۸۳ تحلیل دقیق شخصیت و برنامه صحیح فرهنگی
- ۸۷ مگر ما دین درست و حسابی داریم؟
- ۹۱ مصاحبه با سه دختر بدحجاب
- ۱۰۵ نکات این مصاحبه
- ۱۰۵ آگاهی از تأثیرات بی حجابی روی دیگران
- ۱۰۵ دلایل گرایش به بی حجابی
- ۱۰۶ اعتقاد به خدا و معنویات
- ۱۰۶ تحلیل این نکات
- ۱۱۳ لطفاً کاری حجاب ها را توجیه نکنید
- ۱۱۳ توجیه با تحلیل
- ۱۱۴ تقسیم بدحجاب ها
- ۱۱۷ چرا اینها با این که از عواقب بد کارشان آگاه اند، باز هم بی حجاب اند؟
- ۱۱۷ همه چیز، با دانستن تمام نمی شود
- ۱۱۸ ایمان، رکن اصلی انگیزه
- ۱۲۵ پاسخ به مقایسه غیبت و حجاب
- ۱۲۵ مقایسه منصفانه
- ۱۲۷ الف) دروغ
- ۱۲۹ ب) غیبت
- ۱۳۰ ج) سخن چینی
- ۱۳۱ د) بد اخلاقی

- ۱۳۲ رفتار ما و دور شدن مردم از دین
- ۱۳۳ بدی فقط بدحجابی است؟!
- ۱۳۶ چهارم؛ ما برای اصلاح اینها چه کرده‌ایم؟
- ۱۳۷ مگر حیا جزئی از ایمان نیست؟
- ۱۴۱ چرا به آقایان برای حجابشان تذکر نمی‌دهید؟
- ۱۴۱ لزوم رعایت پوشش از سوی آقایان
- ۱۴۲ مقایسه میزان تأثیر بدحجابی آقایان و خانم‌ها

بخش دوم

پتک اختلاط (طلاق و رعایت حریم میان زن و مرد)

- ۱۴۷ عدم تشویق دین به اختلاط بدون گناه
- ۱۴۹ نهی شدید از اختلاط‌های موجب گناه
- ۱۴۹ اختلاط‌هایی که حکم خلوت را دارند
- ۱۵۱ جرئت در بیان احکام دین
- ۱۵۳ نامحرم و نامحرم‌تر؟!
- ۱۵۶ اختلاط و بالا رفتن بهره‌وری در محیط کار

پرسش‌های شما

- ۱۵۹ افکار شما چه قدر شبیه به تفکرات داعش و طالبان است!
- ۱۵۹ سلیقه‌ای تفسیر کردن دین، ممنوع!
- ۱۶۲ به جای سلیقه، با دلیل حرف بزنیم
- ۱۶۳ به جای مخالفت با اختلاط فرهنگ را اصلاح کنید
- ۱۶۳ معنای دقیق فرهنگ‌سازی؟
- ۱۶۴ حساسیت بیشتر اختلاط زن و مرد در محیط کار
- ۱۶۵ شما می‌خواهید همه چیز را به اشتغال زنان مربوط کنید؟
- ۱۶۶ هر بحثی سر جای خودش
- ۱۶۷ چرا حساسیت به اروپا و آمریکا؟
- ۱۷۲ رابطه طلاق و سبک زندگی جدید
- ۱۷۷ ضرورت و ضرورت حضور در شبکه‌های اجتماعی
- ۱۷۷ ضرورت حضور در شبکه‌های اجتماعی
- ۱۷۷ ضرورت حضور در شبکه‌های اجتماعی
- ۱۸۱ مگر نمی‌شود از فضای مجازی استفاده مفید هم کرد؟
- ۱۸۱ لازمه مفید بودن
- ۱۸۴ پاک کردن صورت مسئله همیشه بد است؟
- ۱۸۵ لازمه‌های حضور بی‌ضرر و مفید در شبکه‌های اجتماعی
- ۱۸۵ الف) تقویت بنیه اخلاقی

- ۱۸۵ ب) تقویت بنیه اعتقادی
- ۱۸۶ ج) تعریف دقیق اولویت‌ها
- ۱۸۶ د) توجه به حدود ارتباط با نامحرم
- ۱۸۹ دنیا پیشرفت کرده و این شبکه‌ها، وسیله تقرب هستند
- ۱۸۹ ما با پیشرفت مخالف نیستیم
- ۱۹۰ بحران کاذب زمان در دنیای مدرن
- ۱۹۱ تقرب در زندگی
- ۱۹۷ ما افسران جنگ نرم هستیم چرا نباید در این شبکه‌ها باشیم؟
- ۱۹۷ توجه به شرایط مفید بودن
- ۱۹۸ اول آموزش، بعد مبارزه
- ۲۰۲ تربیت نیرو
- ۲۰۵ چرا شما بچه‌های مذهبی را دست کم می‌گیرید؟
- ۲۰۹ رایگان بودن استفاده از این شبکه‌ها عامل گرایش به آنها
- ۲۰۹ فقط حساب‌های مادی؟
- ۲۱۰ منطق «مفت باشد، هر چه باشد!»
- ۲۱۱ چه کسی گفته این شبکه‌ها رایگان است؟
- ۲۱۵ فرهنگ را نمی‌شود با حرف، درست کرد
- ۲۱۵ حرف زدن، لازم ناکافی
- ۲۱۶ کارهای لازمی غیر از حرف زدن
- ۲۱۷ فضای مجازی، سرشار از نکات مفید است. پس چرا این قدر مخالفت؟
- ۲۲۱ تبدیل شدن حرف‌ها به رفتار
- ۲۲۱ پرهیز از مباحث صرفاً نظری
- ۲۲۲ پاسخ به پرسش‌ها، لازمه تأثیرگذاری
- ۲۲۵ آیا فیلتر کردن، کار درستی است؟
- ۲۲۵ تقویت خویش‌داری
- ۲۲۷ فیلتر واقعی
- ۲۲۹ فیلترینگ، یک سنت بین‌المللی
- ۲۲۹ فیلترینگ و کشورهای دیگر
- ۲۳۲ چرا ما را در حوزه اینترنت تحریم نمی‌کنند؟
- ۲۳۵ چرا مخالفت با فناوری؟
- ۲۳۹ استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی
- ۲۳۹ محاکمه خویش، پیش از محاکمه دیگران
- ۲۴۱ چه باید کرد؟
- ۲۴۱ الف) محبت
- ۲۴۳ ب) احترام
- ۲۴۴ ج) بانشاط کردن محیط خانه

- ۲۴۴ د) بُر کردن وقت به صورت مقبد
- ۲۴۴ هـ) تقویت روحیه معنوی
- ۲۴۵ و) ارتباط با خانواده های همسو
- ۲۴۵ ز) ترویج فرهنگ های هم عرض

بخش سوم

تیغ نگاه (مدیریت نگاه)

- ۲۴۹ نگاه و راهبری عقل
- ۲۵۱ نگاه و راهبری دل
- ۲۵۷ راه های مراقبت از نگاه
- ۲۵۷ تقویت توحید
- ۲۵۹ تقویت معادباوری
- ۲۶۱ تفکرروی نتایج مدیریت نگاه و رها کردن نگاه
- ۲۶۱ نتایج رها کردن نگاه
- ۲۶۱ الف) غفلت
- ۲۶۲ ب) بی توجهی به عاقبت
- ۲۶۳ ج) هوس ران شدن دل
- ۲۶۳ د) حسرت های پی در پی و اندوه های بسیار
- ۲۶۵ هـ) علاقه های کاذب
- ۲۶۵ د) در معرض نگاه قرار گرفتن ناموس خویش
- ۲۶۵ نتایج مدیریت نگاه
- ۲۶۵ الف) آسایش دل
- ۲۶۶ ب) کم شدن حسرت
- ۲۶۶ ج) از بین بردن هوس های ناپه جا
- ۲۶۶ د) زمینه سازی نیکی های دیگر
- ۲۶۶ هـ) باز شدن چشم به روی حقایق
- ۲۶۷ پرهیز از نگاه های غیر ضروری
- ۲۶۸ یک الگوی قابل تأمل
- ۲۶۹ تمرین کنیم

پرسش های شما

- ۲۷۳ نگاه، مسئله شخصی است. چرا در مسئله شخصی، دخالت می کنید؟
- ۲۷۳ نگاه، مسئله شخصی نیست
- ۲۷۶ مگر تذکر در امور شخصی صحیح نیست؟
- ۲۷۷ حد آزادی
- ۲۷۹ مگر می شود با چند جمله عربی مشکلات اجتماعی را حل کرد؟

- ۲۷۹ ضرورت بحث درباره نگاه
- ۲۸۰ دین، تنها راه حل مشکلات
- ۲۸۰ ضرورت توجه به مبدا و معاد
- ۲۸۳ اخلاق نظری به درد نمی خورد، اخلاق کاربردی بگویید
- ۲۸۷ برخی نگاه می کنند و می گویند نیتنی نداریم
- ۲۸۷ نیت و اثر کارها
- ۲۸۸ مگر می شود نیت نداشت؟
- ۲۹۱ مگر می شود کور شد و نگاه نکرد؟
- ۲۹۱ مراقبت از نگاه، نه کور شدن
- ۲۹۶ تقویت اراده برای چشم پوشی از دیدنی ها با نگاه به دیدنی ها
- ۲۹۷ دستور به مراقبت از نگاه برای امروز نیست. برای دیروز است
- ۲۹۷ مشکل همه زمان ها
- ۲۹۹ چرا ما خودمان آن استثنا نباشیم؟
- ۳۰۱ آیا زن ها هم باید از نگاهشان مراقبت کنند؟
- ۳۰۳ آیا تماشای ماهواره هم همان اثر نگاه را دارد؟
- ۳۰۳ حکم شرعی نگاه به این فیلم ها
- ۳۰۴ توجه به عمق تأثیر نگاه
- ۳۰۷ رابطه ماهواره و طلاق
- ۳۱۱ چه کار کنیم که ماهواره نبینم؟
- ۳۱۱ تضرع به درگاه الهی
- ۳۱۲ استفاده از حس دشمن ستیزی
- ۳۱۵ جمع کردن بساط ماهواره
- ۳۱۷ انجام دادن کارهای الزام آور
- ۳۱۷ گوش دادن به سخنرانی های اخلاقی و مناجات
- ۳۱۷ خواندن ادکاری برای رهایی از وسوسه
- ۳۱۹ آیا کسانی که مراقب نگاهشان هستند، اعتماد به نفس ندارند؟
- ۳۱۹ اعتماد به نفس، دروغ روان شناسی غربی
- ۳۲۳ ارتباط زن و مرد وادی اعتماد به نفس نیست
- ۳۲۴ تفاوت معانی اعتماد به نفس
- ۳۲۱ آیا خانم ها نباید برای مراقبت از نگاه مردان، کاری کنند؟
- ۳۲۱ هر کسی وظیفه خودش
- ۳۲۲ سخنی با این خانم ها
- ۳۲۳ آیا آموزش مسائل جنسی آمار طلاق را کاهش نمی دهد؟
- ۳۲۳ نگاه ریشه ای تر به مسئله نارضایتی در آموزش انشویی
- ۳۲۵ دلیل اصلی نارضایتی
- ۳۲۶ شرایط لازم برای آموزش مسائل خاص

- ۳۳۹ ما خانم‌ها در خانه چه طور باشیم؟
- ۳۳۹ حفظ آراستگی ظاهری در خانه
- ۳۳۹ نگرهبانی از دل مرد، اصلی‌ترین اولویت زن
- ۳۴۰ الف) محبت
- ۳۴۰ ب) اخلاق خوش
- ۳۴۲ ج) احترام
- ۳۴۲ د) تبعیت
- ۳۴۲ ه) درک شرایط همسر
- ۳۴۲ و) توجه به نیازهای خاص
- ۳۴۴ تقویت معنویت خانواده
- ۳۴۵ شما با این حرف‌ها می‌خواهید به مردها مجوز خیانت بدهید!
- ۳۴۵ هر کسی به تقصیر خودش فکر کند
- ۳۴۶ هر کسی وظیفه خودش را انجام دهد
- ۳۴۹ زن‌ها نباید خودشان را برای مردشان آرایش کنند؟
- ۳۴۹ جایگاه آراستن در نگاه دینی
- ۳۵۱ گزینشی عمل کردن، ممنوع!
- ۳۵۳ منابع

کتاب چهارم

زنو، باتو

خط بز
از دوباره

بن بست هاگهی ساخته خیال ماست

عوامل تزلزل بنیان خانواده
و راههای پیشگیری از آن

ناآگاهی از قواعد زندگی مشترک
تبعات طلاق

فهرست از نوباتو/ کتاب چهارم

۱۳ • مقدمه

بخش اول

آزمایش کردن یا آرامش دادن (طلاق و ناآشنایی با قواعد زندگی مشترک)

- ۱۹ • نقش یادگیری قواعد زندگی مشترک، در استحکام بنیان آن
- ۲۰ • آموزش از مدرسه
- ۲۵ • اقتدار مرد و لطافت زن
- ۲۹ • حفظ اقتدار و توجه به لطافت در فرهنگ دینی
- ۳۳ • زورگویی به اسم منطق لوس بازی به اسم لطافت
- ۳۶ • مفهوم اقتدار و راه‌های حفظ آن
- ۳۷ • الف) اطاعت
- ۴۳ • ب) نظرخواهی و مطابق میل شوهر عمل کردن
- ۴۳ • ج) احترام گذاشتن به او در جمع خانواده و تزریق حس مدیریت به او
- ۴۳ • د) مدیریت خواسته‌ها
- ۴۴ • هـ) بدرقه و استقبال
- ۴۵ • و) پرهیز از مؤاخذه و سرزنش
- ۴۸ • ح) پرهیز از مقایسه با مردان دیگر
- ۴۸ • هـ) تحسین
- ۴۹ • مفهوم لطافت و راه‌های توجه به آن
- ۴۹ • الف) ابراز محبت
- ۵۰ • ب) توجه به ظاهر
- ۵۰ • ج) توجه به کارهای زن در خانه
- ۵۲ • د) پرهیز از بداخلاقی

- ۵۳ • هم‌پرهیز از کتک زدن
- ۵۳ • (و) ناز کشیدن
- ۵۴ • (ز) توجه به توان جسمی

پرسش‌های شما

- ۵۹ • شما زن ذلیل نیستید؟
- ۶۱ • چرا فقط از حق مردها می‌گویید؟
- ۶۱ • گزینشی برخورد نکنیم
- ۶۲ • یک حقیقت تلخ
- ۶۴ • قوانین عالم را قبول کنیم
- ۶۴ • چرا نباید از حقیقت حرف زد؟
- ۶۷ • نقش تربیت خانوادگی در اقتدار و لطافت
- ۶۸ • الف) حفظ اقتدار پدر در خانه
- ۷۰ • ب) تربیت متناسب با جنسیت
- ۷۳ • آیا مردها نباید به زن‌ها احترام بگذارند؟
- ۷۳ • زشتی و خطر سرزنش مرد و زن
- ۷۴ • تأمل در دو آیه از آیات قرآن
- ۷۷ • لازمه تدبیر موفق در این آیات
- ۷۸ • درد دلی با مبلغان دینی
- ۸۳ • آیا نباید برای بیان مطالبتان، فهم عمومی مخاطبان را در نظر بگیرید؟
- ۸۳ • مگر مقدمه چینی نشد؟
- ۸۴ • در نظر گرفتن فهم مخاطب یعنی چه؟
- ۸۵ • با قدرت‌نمایی مردان چه کنیم؟
- ۸۵ • قدم نخست، پیدا کردن ریشه
- ۸۶ • حکم کلی، گذشت است
- ۸۷ • محبت، آبی روی آتش خشونت
- ۸۷ • تحمل زمان
- ۸۹ • پیروز همیشگی کسی است که گذشت می‌کند
- ۹۱ • با مردانی که از اقتدار سوء استفاده می‌کنند، چه باید کرد؟
- ۹۱ • دفاع از اقتدار به معنای دفاع از مردان مستبد نیست
- ۹۲ • سوء استفاده از اقتدار و شکستن اقتدار؟!
- ۹۳ • برخورد نادرست با اقتدار و سوء استفاده از اقتدار
- ۹۴ • توجه به همه قواعد زندگی مشترک
- ۹۵ • برخورد بد خانواده‌ها با کسانی که به اقتدار یا لطافت همسرشان توجه می‌کنند
- ۹۵ • وای بر کسی که بنیان خانواده‌ها را متزلزل می‌کند!
- ۹۹ • یک گوش در، یک گوش دروازه

احترام داشت؛ به اندازه‌ای که کسی جرئت نداشت با چشم چپ نگاهش کند. محبوب بود؛ به قدری که جوان دوست داشت زودتر تشکیلش دهد. امن بود. وقتی پیشش بودی، آرام می‌گرفتی. استوار بود. قامت کوه خم می‌شد؛ اما خم به ابرویش نمی‌آمد.

خوابیدیم، یک روز، بیشتر و کمترش را نمی‌دانم؛ اما همین که بیدار شدیم، دیدیم دلیل شده، به اندازه‌ای که حرمتش را هتک می‌کنند و کسی لب به اعتراض باز نمی‌کند. منفور شده، به قدری که جوان فرار می‌کند از آن. دیگر امنیت ندارد. وقتی کنارش هستی، فکر می‌کنی الآن زلزله به پا می‌شود. دیگر استوار نیست و به مویی بنداست.

مگر دیروز تا امروز چه رخ داده که از آن بالاها به این پایین‌ها رسیده خانواده ۱۴ باید چشم را باز کرد. از این خمودگی بیرون آمد و دید سبک زندگی ما، چه بلایی بر سر خانواده آورده.

ازدواج می‌کنیم؛ اما گویی می‌خواهیم هم‌بازی انتخاب کنیم، نه همسر و هم‌سفر. به جای این که دیده‌بان تیزبین زندگی خویش باشیم، سر می‌دوانیم در زندگی این و آن. به اسم دلالت و دلسوزی، دخالت می‌کنیم و زندگی‌ها را به آتش می‌کشیم. همه چیزمان را

بسته‌ایم به پول. وقتی که پولمان کم می‌شود، راه نفسِ زندگی بسته می‌شود. زیاد هم که می‌شود، سدّ نگاهمان می‌شود؛ گویی چیزی به جز پول، در این عالم نیست و امان و صد امان از دودهایی که مثل گردباد، دور خانواده می‌چرخند و بی امان خراب می‌کنند بنا و مبنای زندگانی را.

خدایا! تو خانواده را دوست داری؛ اما امروز خانواده، حال خوشی ندارد. ای طبیب دردهای بی درمان! شفا بده محبوب خویش را و دو باره او را برای ما محترم و محبوب کن. سایهٔ امنش را روی سرمان گسترده نگاه دار و قامتش را همیشه استوار. آمین!

***

همان طور که پس از این خواهید خواند، در چند سال اخیر، رشد فزایندهٔ طلاق شکل معناداری به خود گرفته؛ چندان که به جرئت می‌توان ادعا کرد این رشد، از مرز هشدار عبور کرده و در حال نزدیک شدن به مرز بحران است. مجموعهٔ از نو، با تو بر آن است تا علاوه بر ریشه‌یابی آمار فزایندهٔ طلاق، راه‌کارهای پیش‌گیری از طلاق را نیز بررسی کند. این مجموعه، در چهار کتاب تقدیم شما می‌شود. مجموعهٔ از نو، با تو حاصل ۱۰۶ قسمت از برنامهٔ رادیویی «پرسمان خانواده» در رادیو معارف است. این برنامه‌ها با مشارکت جدی و تأثیرگذار شنوندگان، توانست دلایل افزایش آمار طلاق را به صورت کاربردی بررسی کند.

شیوه‌ای که در این کتاب در پیش گرفته شده، این است که ابتدا یک عامل به صورت مختصر بیان می‌شود و سپس به سؤالات پیامکی و تلفنی شنوندگان در بارهٔ ابعاد مختلف آن عامل، پاسخ

داده می‌شود.

در پایان این مقدمه یادآوری سه نکته را لازم می‌دانیم:

اول: ممکن است برخی از مطالبی که در این جا طرح شده، دور از بحث طلاق به نظر برسد؛ اما از آن جا که بنای از نو، با تواین نیست که تنها به مباحث کلی و نظری بسنده کند، خود را موظف به طرح این مباحث می‌داند. مخاطب کتاب وقتی مطالبی را می‌خواند و سؤالاتی برای او پیش می‌آید، باید پاسخ سؤالات خود را بگیرد و گرنه، انگیزه‌اش برای عمل به آنچه خوانده، کم رنگ خواهد شد.

دوم: در بسیاری از موارد، خواننده کتاب نیازمند مطالعه دو کتاب دیگر از همین نویسنده است: *تاساحل آرامش* با موضوع گام‌های موفقیت در زندگی مشترک، و نیمه دیگرم با موضوع مهارت‌های انتخاب همسر. ما در بیشترین موارد، تذکر لازم را برای مطالعه این دو مجموعه داده‌ایم؛ اما در مواردی هم عین مطالبی را که نیاز بوده، از آن دو مجموعه به این کتاب منتقل کرده‌ایم. پیشنهاد ما این است که پیش یا پس از مطالعه این کتاب، حتماً کتاب *تاساحل آرامش* را مطالعه کنید. مجزدها هم علاوه بر *تاساحل آرامش*، از مطالعه نیمه دیگرم نیز غافل نشوند. البته ما مطالعه این کتاب را به پدر و مادرائی که فرزندان‌شان در آستانه ازدواج هستند هم پیشنهاد می‌کنیم.

سوم: شاید گمان کنید مطالعه کتابی با موضوع طلاق، برای کسانی لازم است که اختلافات جدی در زندگی دارند و یا در آستانه طلاق قرار گرفته‌اند؛ اما به عقیده ما، مطالعه این کتاب برای همه لازم است. مجزدها بخوانند تا بدانند در مسیر زندگی مشترک، چه

عواملی وجود دارد که بنیان خانواده را سست می‌کند تا بتوانند خودشان را برای رویارویی با آن عوامل آماده کنند. همان طور که خواهید خواند، بخشی از این عوامل، مربوط به مرحله انتخاب همسر است. متأهل‌هایی که زندگی آرامی دارند، بخوانند تا اجازه ورود عوامل متزلزل کننده را به محیط خانواده ندهند. متأهل‌هایی که اختلاف‌های جدی دارند، بخوانند تا راهی برای حل اختلاف‌های خود پیدا کنند. کسانی هم که در آستانه طلاق هستند، بخوانند، شاید در تصمیم خویش بازنگری کنند. پدر و مادرها هم از مطالعه این کتاب غافل نشوند تا بتوانند به استحکام هر چه بیشتر زندگی فرزندان‌شان کمک کنند.

در کتابی که پیش روی شماست، به بررسی پنج عامل افزایش طلاق می‌پردازیم. اول: سبک زندگی، دوم: انتخاب نادرست همسر، سوم: دخالت خانواده‌ها، چهارم: مشکلات اقتصادی و پنجم: اعتیاد.

در این جا، از همه کسانی که در تولید این اثر ما را یاری کردند، تشکر و قدردانی می‌کنیم. در میان همه این افراد، باید به گونه ویژه‌ای، از شنوندگان فهیم رادیو معارف تشکر کنیم که با مشارکت مثال زدن خود، به پویایی هر چه بیشتر این کتاب کمک کردند. امیدواریم که انتشار این مجموعه، قدمی هر چند کوچک در مسیر استحکام بنیان خانواده شمرده شود.

قم، شهر بانوی کرامت
زمستان ۱۳۹۵
محسن عباسی ولدی

• درآمد

• چرا باید درباره طلاق حرف زد؟

وقتی درباره طلاق و وضعیت آن در جامعه سخن گفته می‌شود، برخی به ما ایراد می‌گیرند که: با این حرف‌ها امنیت روانی جامعه به هم می‌ریزد. مردم به‌ویژه جوانان، با شنیدن این حرف‌ها دچار یأس و ترس می‌شوند که در انگیزه آنها برای ازدواج، تأثیر منفی می‌گذارد. کسانی هم که از خوان ازدواج گذشته‌اند، نسبت به زندگی خود بدبین می‌شوند. این بدبینی، اضطرابی را برای آنها تولید می‌کند که لذت زندگی مشترک را از آنان می‌گیرد.

در پاسخ به این شبهه، باید گفت: مخفی کردن واقعیت در برخی از موارد، اشکالی ندارد و چه بسا خدمت به فرد یا جامعه شمرده شود؛ مانند مواردی که خطری، فرد یا جامعه را تهدید می‌کند، اما کاری از دست کسی بر نمی‌آید و برای پیش‌گیری از پیش‌رفت آن هم کاری نمی‌توان کرد. در این موارد، ضرورتی ندارد که درباره آن خطر صحبت کنیم؛ مثل این که جوانی سرطانی گرفته و کاری هم از دست کسی ساخته نیست. در این صورت، اگر به مادر این

جوان نگوئیم که فرزندش سرطان گرفته و فقط تا یک ماه دیگر زنده خواهد بود، ایرادی ندارد. همین اندازه که بگوئیم: «برای فرزندتان دعا کنید»، کافی است؛ اما در موارد بسیاری، هشدار ندادن در باره یک خطر، خدمت نیست، خیانت است. مثلاً یک بیماری واگیردار در شهر در حال افزایش است؛ اما کسی در این میان می‌گوید: «کام مردم شهر را تلخ نکنید و حرفی از این بیماری نزنید». آیا این دیدگاه، صحیح است؟ یعنی برای تلخ نشدن کام مردم، نباید آنها را از خطری که در حال وقوع و قابل پیش‌گیری است، مطلع کرد؟! بی‌تردید، این عقیده اشتباه است. مردم باید بیماری را بشناسند و از خطر آن، به صورت کامل آگاه شوند تا بتوانند خود را در برابر آن ایمن کنند و اگر هم به آن مبتلا شدند، راه مبارزه با آن را یاد بگیرند. این که خیال اهل شهر آسوده باشد، در حالی که خطری در کمین همه آنهاست، یعنی میدان دادن به بیماری برای سرایت بیشتر؛ یعنی ترجیح یک آسایش موقت بر یک آسایش طولانی. کدام عقل سلیمی این دیدگاه را می‌پذیرد؟!!

امروز در جامعه ما، بیماری طلاق رواج بسیار یافته و حتی حالت مُسری هم به خود گرفته است؛ به طوری که هر سال باید حسرت سال گذشته را خورد! روند رشد طلاق، گاهی از ازدواج هم پیشی می‌گیرد. این یک خطر عادی نیست، تهدید است؛ تهدیدی که اگر فکری به حال آن نکنیم، دنیایی از مشکلات تربیتی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حتی امنیتی را برای ما رقم خواهد زد.^۱

۱. در کتاب چهارم همین مجموعه در بحث تبعات طلاق، به صورت مفصل به این مشکلات خواهیم پرداخت.

روند رشد طلاق گاهی از ازدواج هم پیشی می‌گیرد. این یک خطر عادی نیست؛ تهدید است؛ تهدیدی که اگر فکری به حال آن نکنیم، دنیایی از مشکلات تربیتی، فرهنگی، اجتماعی و حتی امنیتی را برای ما رقم خواهد زد.

***

خوب است نگاهی به آمار طلاق بیندازیم و ببینیم در چند سال اخیر، این آمار چه نوساناتی داشته است. آمار طلاق را می‌توان به سه شیوه بررسی کرد. در شیوه اول، آمار طلاق نسبت به جمعیت (نرخ خام طلاق) محاسبه می‌شود که از دقیق‌ترین انواع محاسبه آمار طلاق است. در این شیوه، تعداد طلاق به ازای هر هزار نفر بررسی می‌شود.

در سال ۱۳۵۵ به ازای هر هزار نفر، ۵۳٫۰ طلاق ثبت شده و این آمار در سال ۱۳۶۵ به ۷۱٫۰ طلاق می‌رسد. در سال ۱۳۷۵، آمار طلاق افت می‌کند و به ۶۳٫۰ طلاق به ازای هر هزار نفر جمعیت می‌رسد. در سال ۱۳۹۰، آمار طلاق باز هم رشد می‌کند و به رقم ۱٫۹ می‌رسد. در سال ۱۳۹۲ نیز رشد طلاق ادامه می‌یابد و آمار ۲٫۰۲ را نشان می‌دهد. سال ۱۳۹۳ نیز همچنان به رشد خود ادامه می‌دهد تا به عدد ۲٫۰۹۵ می‌رسد و در سال ۱۳۹۴ هم رقم ۲٫۰۷ طلاق برای هر هزار نفر، ثبت می‌شود.^۱

شیوه دوم محاسبه آمار طلاق، ثبت طلاق به ازای ثبت ازدواج است. با توجه به این شیوه، در سال ۱۳۷۵ به ازای هر صد ازدواج، ۷٫۸ طلاق ثبت شده است. این آمار در سال ۱۳۸۰ به ۹٫۴ رسیده و این گونه ادامه می‌یابد: در سال ۱۳۸۵ به ازای هر صد ازدواج، ۱۲ طلاق و در سال ۱۳۸۷، رقم ۱۲٫۵ طلاق ثبت می‌شود. از سال ۱۳۸۸ تا سال ۱۳۹۴ آمار ثبت طلاق در برابر ازدواج این گونه پیش می‌رود:^۲

۱۴٫۱:۱۳۸۸

۱. شاخص‌های جمعیتی و آخرین وضعیت سیاست‌های جمعیتی، ص ۳۰.

۲. رک: پایگاه اطلاع‌رسانی ثبت احوال.

۱۵,۴:۱۳۸۹

۱۶,۳:۱۳۹۰

۱۸,۱:۱۳۹۱

۲۰,۰۶:۱۳۹۲

۲۲,۶:۱۳۹۳

۲۳,۸:۱۳۹۴

در شیوه سوم، رشد آمار طلاق نسبت به سال گذشته بررسی می‌شود. در سال ۱۳۸۷، آمار طلاق نسبت به سال پیش از آن، ۱۰,۷ رشد داشته و این رشد در سال ۱۳۸۸ به ۱۳,۸ می‌رسد و این گونه ادامه پیدا می‌کند:

۹,۱ — ۱۳۷۲۰۰:۱۳۸۹

۴,۱ — ۱۴۲۸۴۱:۱۳۹۰

۵,۲ — ۱۵۰۳۲۴:۱۳۹۱

۳,۳ — ۱۵۵۳۶۹:۱۳۹۲

۵,۲ — ۱۶۳۵۶۹:۱۳۹۳

۰,۱ — ۱۶۳۷۶۵:۱۳۹۴

شما از این آمار چه برداشتی دارید؟ آیا می‌توان از کنار آن به سادگی عبور کرد؟ اگر کاری به این آمار هم نداشته باشید، می‌توانید از میان سالان و سال‌مندی که در اطرافتان هستند، بپرسید تا آنها به شما بگویند که در گذشته، در میان خویشاوندان و آشنایان چه تعداد طلاق اتفاق افتاده و هم اکنون چند خانواده را می‌شناسند که طلاق، رشته زندگی آنان را گسسته است.

با توجه به آنچه گذشت، آیا رشد آمار طلاق در کشور ما، نگران کننده نیست؟ اگر شما نیز نگران این وضعیت هستید و بررسی این مشکل را لازم می‌شمارید، کتاب حاضر را بخوانید تا با آگاهی بیشتری به موضوع طلاق بنگرید و در پیش‌گیری از آن بکوشید.